

هومن جعفری

روزنامه نگار

تکل از پشت فرشته به سلطان

سرانجام نوبت به پله هم رسید که در دام تکل از پشت فرشته مرگ بیفتد و از دنیای ما برود. پله مرد افسانه‌ای فوتبال برزیل و جهان، کسی بود که همه جاه طلبی‌هایش بعد از خداحافظی از فوتبال را معطوف دنیای سیاست و تجارت کرد و وقتش را برای فوتبال نگذاشت. او به سمت مربیگری نرفت و وقتش را هم صرف ریاست در فدراسیون برزیل یا فیفا تلف نکرد. مدتی وزیر ورزش و سیاستمدار بود اما در نهایت وقت او با ثروت اندوزی تلف شد.

نه اینکه بقیه همه مشغول باقیات و صالحات باشند و پله مشغول سکه روی سکه گذاشتن و نه اینکه پول در آوردن کار بدی باشد و پله مشغول استثمار آدم‌های فقیر. منظور این نبود. با این همه برزیل و دنیا می‌توانست از پله بعد از بازی کردن استفاده‌های بیشتر از دعوای لوس و بی‌ارزش با مارادونا داشته باشد.

قطعاً پله از برند خودش برای مصارف خیریه و انسان‌دوستانه بهره برد. قطعاً پله برای بسیاری از برزیلی‌ها ثروت و خوشی با دست‌کم حال خوب به ارمغان آورد. او یکی از شمایل و آیکون‌های عصری سیاه و سپید بود. عین یکی از ستاره‌های قدیم هالیوود امانه‌اتقدر قدیمی.

پله بعد از دوری‌اش از فوتبال هم مدام تکرار می‌شد. هر چهار سال یک بار در حاشیه شروع یک جام جهانی جدید. او همیشه در فوتبال هم تکرار می‌شد. همه دنبال یک پله جدید بودند. هر چند وقت یک بار همه از ظهور یک پله جدید خبر می‌دادند و صد البته که طرف به جایی نمی‌رسید.

پله یک آیکون بود. یک نشانه. یک شمایل. یک برند. او هوش ثروتمند شدن را داشت و از شهرتش برای راه انداختن برندهای مختلف استفاده کرد. او اما هیچ‌وقت نخواست فراتر از امپراطوری خودش در برزیل پیش برود. او هیچ‌وقت دنبال تغییرات اجتماعی، شعارهای سیاسی و اظهارنظرهای جنجالی نگفت و این شاید موهبتی هم باشد.

چهره زلال فوتبال

فرخ حسابی

روزنامه نگار

پله را باید به عنوان نماد فوتبال یاد کرد. کسی که اولین نشانه‌های بازی کردن فوتبال با عشق و همراه با جادو را ثبت کرد و تصاویر بازی‌های او الگویی شد برای اثبات هیجان‌انگیز بودن فوتبال. او فوتبال را با عشق، لبخند و ذوق خاصی انجام می‌داد و در واقع تصویری از این ورزش ارائه داد که هنوز هم بسیاری از مردم جهان در آرزوی دیدن آن هستند. چهره زلالی از فوتبال که قبل از نفوذ پول‌های کلان وجود داشت و

فوتبال خالص بود. سال‌ها بحث در مورد این بوده و همچنان نیز هست که چه کسی را باید بهترین بازیکن تاریخ دانست؟ در این بین رقابت اصلی بین نام‌هایی مثل پله، مارادونا و دی استافانو از نسل قدیم و مسی و رونالدو فوق ستارگان نسل جدید است. پله خودش بر این اعتقاد بود که دی استافانو از من و مارادونا بهتر بود و به این ترتیب می‌خواست به جنگ کلامی خود با مارادونا که سال‌ها ادامه داشت پایان دهد.

شاید هر ستاره‌ای از فوتبال، هر کارشناس

و هر کدام از ما نظر خاص خودمان را در این مورد داشته باشیم و این نظرها متفاوت باشد اما آنچه در آن نمی‌توان تردیدی داشت این است که پله طلای ناب فوتبال بود که در زمانی مردم را عاشق فوتبال کرد که تلویزیون‌ها سیاه سفید بودند و هنوز حرکات تکنیکی و کار با توپ و فریب‌های بدنی ظریف و هنرمندانه وجود نداشت و او خودش با خلاقیت خود مبدع و مخترع این حرکات بود. او در زمان خود ترکیبی از مسی، رونالدو و امپایه و مارادونا و... بود که توانست فوتبال را به خانه‌های مردم بیاورد.

البته زمانی که فوتبال رنگی و پیرزرق و برق به روی کار آمد و پول هم به این ورزش سرازیر شد پله نیز دچار اشتباهاتی شد، مثل حضورش در فعالیت‌های تبلیغاتی که با برداشت‌های سیاسی عجیب از سوی دو حزب چپ و راست مواجه شد و محبوبیت او را در مقطعی تحت تأثیر قرار داد. با این وجود، تصویر غالبی که از پله به یاد مانده چهره مردی است که فوتبال را طوری بازی می‌کرد که هر فوتبالیست حرفه‌ای و آماتوری از آن الهام می‌گرفت و با آن از فوتبال لذت می‌برد. او الماس خندان فوتبال جهان بود.

پله، مردی که فوتبال را دوباره تعریف کرد
فرار به سوی
ابدیت

پله ابرستاره‌ای بود که فوتبال و هنر را با هم پیوند زد و کامل‌ترین تعریف از فوتبال بود

سعید آقایی

روزنامه نگار

«توپ را به من می‌دهید و من گل می‌زنم» این سخنان معروف پله در فیلم تاریخی فرار به سوی پیروزی بی‌تردید کامل‌ترین تعریف درباره پادشاه فوتبال است. مردی که خالق یک فوتبال سینمایی بود و با توپ چنان جادو می‌کرد که همه مفتون می‌شدند. پله ابرستاره‌ای بود که فوتبال و هنر را با هم پیوند زد و کامل‌ترین تعریف از فوتبال بود. او هنر را از پرده سینما به روی مستطیل سبز روایت کرد و درست همانی بود که در فیلم فرار به سوی پیروزی دیدیم؛ ستاره‌ای که تیم زندانی‌های متفقین توپ را به او می‌سپردند و او همچون یک جادوگر همانظوری که پای تخته معروف داخل رختکن توصیف کرده بود، همه زمین را درپیل می‌کرد و توپ را به تور می‌دوخت. پله تعریف واقعی

یک ستاره فوتبال بود. عصر ستاره‌ها در فوتبال با او شروع شد. در حقیقت پیش از ظهور پله، جهان فوتبال یک ستاره واقعی نداشت اما پله مسیر جدیدی را آغاز کرد و عصر تازه‌ای را در فوتبال رقم زد که در آن ستاره‌ها همه کاره بودند. مسیری که تا به امروز ادامه دارد. پله سنگ بنایی را بنا نهاد که پس از آن توسط ستاره‌هایی چون اوزه بیو، یابی مور، پلاتینی، کرویف، یکن باوئر و بعدترها سوکراتس، روسی، گولیت، باجو، مارادونا، زیدان، رونالدینیو، رونالدو و در دو دهه اخیر توسط مسی و رونالدو ادامه یافت. پله بنیانگذار نسل ستاره‌هاست و بی‌تردید از همه ستاره‌هایی که بعد از او در فوتبال متولد شده و بروز و ظهور یافتند، بزرگتر و کامل‌تر بود. دستاورد او در فوتبال به اندازه‌ای رشک‌برانگیز و دست نیافتنی است که بعد از گذشت چند دهه هنوز هیچ ستاره‌ای به نزدیکی‌های آن نرسیده. مردی که یک تنه برزیل را

سه دوره پیاپی قهرمان جام جهانی کرد. پله هرگز مربی نشد چرا که از تاکتیک و پلن چیزی نمی‌دانست. فوتبال برای او در غریزه خلاصه شده بود و همانگونه که در فیلم «فرار به سوی پیروزی» روی تخته سیاه رختکن طرحی کشید و در زمین آن را اجرا کرد، تنها و تنها روی قریحه و تکنیک فوتبال را می‌فهمید و بازی می‌کرد. مردی که برای او تاکتیک، سیستم، پلن و... همه در ساق هایش خلاصه شده بود. تأثیر او بر فوتبال برزیل و جهان به اندازه‌ای سترگ و عمیق بوده که پله در ادبیات مردم برزیل بدل به یک کالت و یک ضرب‌المثل شده. آنجا که برای توصیف هر کار فوق‌العاده و هر موفقیتی بی‌نظیر آن را «پله» خطاب می‌کنند.

تمامی تعاریف و قیاس‌های جدل‌آور دنیای فوتبال را دور بریزید؛ پله یک پادشاه واقعی بود که هیچ نظیری ندارد. به قول مردم برزیل، او یک «پله» بود.

ایمان گودرزی

روزنامه نگار

پله برزیلی نبود!

بازیکنان برزیلی معمولاً با دو مشخصه در جهان شناخته می‌شوند: تکنیک ناب، دوران اوج کوتاه؛ در طول تاریخ فوتبال بازیکنان زیادی را از برزیل می‌شناسیم که دوران اوج کوتاهی داشتند ولی در همان زمان کوتاهی که در بالاترین سطح خود به سر می‌بردند بهترین بازیکن یا جزو بهترین بازیکنان حال حاضر خود در جهان بودند. بازیکنانی مانند رونالدینیو، نیمار، آدریانو و رونالدو نازاریو فوتبالیست‌هایی بودند که کارنامه درخشانی از خود در اروپا به جای گذاشتند اما خیلی زود از موفقیت سیر شدند و به دوران حرفه‌ای خود پایان دادند.

یکی از عواملی که همیشه نقطه ضعف برزیلی‌های دنیای فوتبال به حساب می‌آمد زندگی خارج از مستطیل سبز آنها بود. لایف استایلی که تمام درخشش آنها در زمین فوتبال را به باد می‌داد و با هیکل‌های نافرمانی، کفش‌های خود را آویزان می‌کردند. این داستان‌ها دقیقاً همان چیزی بود که در پله دیده نشد!

شاید اگر بخواهیم تکنیک پله را با بازیکنانی مثل نیمار و رونالدینیو مقایسه کنیم به سطح پایین‌تری نسبت به آنها قرار داشته باشد اما زندگی حرفه‌ای و سالم او در خارج از زمین باعث شد که او یک اسطوره ماندگار در دنیای فوتبال چه داخل و چه خارج از زمین به حساب بیاید. بدون شک هیچ برزیلی پله نخواهد شد و همچنین پله هیچ‌وقت آن برزیلی که همه انتظار داشتند نبود!

سیستم تضمینی ستاره‌سازی

سینا فتوت

روزنامه نگار

چرا در برزیل همه فوتبال بازی می‌کنند؟ سؤال خوبی است اما سؤال درستی نیست. همه در برزیل فوتبال بازی نمی‌کنند یا دست‌کم، همه به‌عنوان یک شغل به آن نگاه نمی‌کنند. برزیل مشاغل موفق فراوانی دارد و خیلی‌ها در این کشور از راهی غیر از فوتبال امرار معاش می‌کنند. برزیل اما بخشی از ثروت خود را از فوتبال به دست می‌آورد.

روای پله شدن، رونالدو شدن، گارینشا شدن، به‌به‌تو شدن، کاکا شدن، نیمار شدن و مانند اینها شدن به اضافه محیطی که فوتبال محصول اصلی آن است، کمک کرده تا برزیل

از فوتبال میلیاردها دلار درآمد کسب کند. برزیل مهد فوتبال نیست. آنها بازیکن را مثل ماده خام صادر می‌کنند. عمده بازیکنان برزیلی با قیمت‌های پایین ترانسفر می‌شوند و سود رشد آنها در اختیار باشگاه‌های ثروتمندتر اروپایی قرار می‌گیرد. اروپایی‌ها بلدند این ماده خام را بگیرند و آموزش دهند و تبدیلش کنند به یک محصول دارای ارزش افزوده. برزیل قبلاً خام‌فروشی می‌کرد اما حالا مدت‌هاست که شیوه صدور محصول را تغییر داده. آنها حالا لیگ بهتری دارند، بازیکنان را بیشتر نگه می‌دارند و آنها را با قیمت‌های گرانتری می‌فروشند. این شیوه تضمینی رسیدن به سود سیستمی است که از پله تا نیمار را به دنیا تحویل داده است.

مردی که فوتبال را شکوفا کرد

امیررضا همایون

روزنامه نگار

بدون هیچ تردیدی مرگ ادسون آرنتوس دوناسیمنتو که روز پنجشنبه هفته گذشته به علت سرطان روده از دنیا رفت، یکی از مهم‌ترین اخبار سال و البته غم‌انگیزترین آنها است. بسیاری اعتقاد دارند پله یکی از عوامل مؤثر شناخت فوتبال برزیل به جهانیان است، اعتقادی که البته صحیح به نظر می‌رسد زیرا زمانی که تاریخ را ورق می‌زنیم، فوتبال در برزیل به قبل و بعد از حضور

این اسطوره در فوتبال این کشور امریکای جنوبی تقسیم می‌شود. آنچه که بعد از حضور پله برای فوتبال برزیل در جهان رخ داده مشخص است اما وقتی سال‌های قبل از حضور او را مرور می‌کنیم، منابع زیادی یافت نمی‌شود. موضوعی که سبب شده با قاطعیت بیشتری بگوییم برزیل برای شناخته شدن فوتبالش در جهان مدیون پله است. بازیکن جوانی که بسیاری از نوجوانان برزیلی را شیفته فوتبال کرد. قصه‌های شورانگیز که از ابتدای دهه ۶۰ میلادی آغاز شده و تا به

امروز ادامه داشته و شاید در آینده هم ادامه داشته باشد. وقتی تاریخ فوتبال برزیل را ورق می‌زنیم، این موضوع جلب توجه می‌کند که پس از ظهور پله در برزیل هر نسل سلسائو حداقل چند بازیکن با کیفیت و تکنیکی داشته‌اند؛ از دکتر سوکراتس که از او به عنوان یکی از تکنیکی‌ترین بازیکنان تاریخ فوتبال یاد می‌شود و رونالدو، رونالدینیو گرفته و همچنان با حضور بازیکنی مانند نیمار در تیم ملی برزیل راه پله که از سال‌های دور آغاز شده، همچنان ادامه دارد.

